

Názov práce: Studium urychlování vysokoenergetických částic v extragalaktických objektech
Autor: Stanislav Štefánik
Katedra: Ústav částicové a jaderné fyziky
Vedúci diplomovej práce: RNDr. Dalibor Nosek, Dr.

Abstrakt: Práca sa zaoberá spôsobmi produkcie kozmického γ -žiarenia v astrofyzikálnych objektoch a metódami jeho detekcie. V súvislosti s danou problematikou sú diskutované možné interakcie produkujúce γ -žiarenie v aktívnej galaxii Centaurus A. Predstavený je nový experiment Cherenkov Telescope Array zameraný na detekciu atmosférických spršok iniciovaných kozmickým γ -žiarom. Prostredníctvom simulácií atmosférických spršok programom CORSIKA je študované Čerenkovovo žiarenie emitované v ich priebehu. Popísaná je analýza dát v rámci experimentov využívajúcich Čerenkovské teleskopy a jej aplikácia na súbor dát z aktívnej galaxie PKS 2155-304. Výsledkom analýzy je štatistické testovanie na prítomnosť zdroja γ -žiarenia a jeho časovej premennosti.

Kľúčové slová: Kozmické žiarenie, gama, žiarenie, astročasticová fyzika, urychľovanie, experiment CTA